

СУБ'ЄКТИ ТА НАПРЯМКИ ВЗАЄМОДІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ СЕРВІСНИХ ЦЕНТРІВ МВС ЩОДО НАДАННЯ ПУБЛІЧНО-СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

SUBJECTS AND DIRECTIONS IN INTERACTION OF REGIONAL SERVICE CENTERS OF THE MIA WITH REGARD TO THE PROVISION OF PUBLIC SERVICES IN THE FIELD OF ROAD TRAFFIC SAFETY

Пишов С.І., здобувач

Донецького державного університету внутрішніх справ

У статті проаналізовано наукові підходи до визначення суб'єктів та напрямків взаємодії регіональних сервісних центрів МВС щодо надання публічно-сервісних послуг у сфері безпеки дорожнього руху. Суб'єктів взаємодії з регіональними сервісними центрами МВС систематизовано за двома напрямками, а саме: за напрямком внутрішньовідомчої взаємодії; за напрямком міжвідомчої взаємодії. Констатовано, що внутрішньовідомча взаємодія РСЦ МВС щодо надання публічно-сервісних послуг здійснюється у співпраці з Державною міграційною службою, Експертною службою МВС, Національною поліцією та закладами вищої освіти МВС. До числа суб'єктів зовнішньовідомчої взаємодії РСЦ МВС у сфері надання публічно-сервісних послуг відноситься: Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, а також центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується цим Міністерством; Центри надання адміністративних послуг, як постійно діючі робочі органи органів місцевого самоврядування або місцевих державних адміністрацій; суб'єкти господарювання у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Охарактеризовано основні напрямки взаємодії РСЦ МВС у сфері надання публічно-сервісних послуг, до числа яких відноситься: а) взаємодія у сфері здійснення реєстраційно-дозвільних процедур; б) взаємодія у сфері організації діяльності з перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом; в) взаємодія у сфері провадження торговельної діяльності щодо оптової та роздрібної торгівлі автотранспортними засобами; г) освітньо-професійна взаємодія з закладами вищої освіти МВС. Уточнено основний критерій формування переліку послуг, переданих до відання Держпідприємства «Документ» Державної міграційної служби та Центрів надання адміністративних послуг, який полягає у відсутності потреби здійснення фахівцем Експертної служби МВС огляду транспортного засобу та перевірки ідентифікаційних номерів складових частин на відповідність інформації, зазначеної у документі про реєстрацію транспортного засобу.

Ключові слова: регіональні сервісні центри МВС, публічно-сервісні послуги, безпека дорожнього руху, реєстраційно-дозвільні процедури, посвідчення водія.

The article analyzes scientific approaches to the definition of subjects and directions of interaction of regional service centers of the Ministry of Internal Affairs regarding the provision of public service services in the field of road safety. Subjects of interaction with regional service centers of the Ministry of Internal Affairs are systematized according to two directions, namely: according to the direction of intra-departmental interaction; in the direction of interdepartmental interaction. It was established that intra-departmental interaction of the RSC of the Ministry of Internal Affairs regarding the provision of public service services is carried out in cooperation with the State Migration Service, the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs, the National Police and institutions of higher education of the Ministry of Internal Affairs. Among the subjects of foreign ministry interaction of the RSC of the Ministry of Internal Affairs in the field of public service provision are: the Ministry of Development of Communities, Territories and Infrastructure of Ukraine, as well as central executive bodies whose activities are directed by this Ministry; Centers for the provision of administrative services, as permanent working bodies of local self-government bodies or local state administrations; business entities in the field of road safety. The main directions of cooperation of the RSC of the Ministry of Internal Affairs in the field of public service provision are characterized, which include: a) cooperation in the field of registration and licensing procedures; b) interaction in the field of organizing activities for the transportation of passengers and cargo by road transport; c) interaction in the field of conducting trade activities regarding wholesale and retail trade in motor vehicles; d) educational and professional interaction with institutions of higher education of the Ministry of Internal Affairs. The main criterion for the formation of the list of services transferred to the Department of State Enterprise «Document» of the State Migration Service and Centers for the Provision of Administrative Services has been clarified, which consists in the absence of a need for a specialist of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs to inspect the vehicle and check the identification numbers of the constituent parts for compliance with the information specified in the document on vehicle registration.

Key words: regional service centers of the Ministry of internal affairs, public services, road traffic safety, registration and permit procedures, driver's license.

Постановка проблеми. Сфера безпеки дорожнього руху виступає важливим напрямком державної політики України. Відтак, її забезпечення, поряд із регіональними сервісними центрами МВС, є пріоритетним завданням діяльності інших правоохоронних органів, функціонуючих як всередині системи Міністерства внутрішніх справ, так і ззовні.

Саме тому, на державу покладено обов'язок щодо вироблення дієвих механізмів, спрямованих на покращення якості управління у сфері безпеки дорожнього руху. Це важливе стратегічне завдання закріплено у Державній програмі підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 року, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2020 р. № 1287, відповідно до якої основною метою її розроблення є запровадження ефективної системи управління безпекою дорожнього руху для забезпечення захисту життя та здоров'я населення, а також створення безпечних і комфортних умов руху транспортних засобів, пішоходів

та інших учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі [1]. Тому, немає сумніву, що виконання цього важливого завдання може бути досягнуто виключно за умови злагодженої та ефективної взаємодії системи суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-правові засади взаємодії органів публічного управління у сфері надання публічно-сервісних послуг відображені в роботах Р.Г. Белякова, М.М. Бурбики, Г.В. Дворецької, І.І. Коваленка, О.В. Колянка, Р.С. Мельника, О.В. Пчеліної, Є.В. Скрипи, О.М. Шевчука, С.О. Шатрави та інших фахівців у галузі права. Разом з тим, суб'єкти та напрямки взаємодії регіональних сервісних центрів МВС з іншими суб'єктами публічного управління у сфері надання публічно-сервісних послуг, висвітлені в роботах вищевказаних авторів фрагментарно, а тому потребують подальшого наукового осмислення.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення суб'єктів та напрямків вза-

сгоді регіональних сервісних центрів МВС щодо надання публічно-сервісних послуг у сфері безпеки дорожнього руху.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі правові категорії «система» та «взаємодія» розглядаються як взаємообумовлюючі поняття, оскільки остання правова категорія представлена в якості необхідного елемента, спрямованого на забезпечення злагодженого та безперервного функціонування будь-якої системи. У такому контексті, наприклад, розуміє співвідношення «системи» та «взаємодії» І.І. Коваленко, який представляє систему у вигляді сукупності пов'язаних та взаємодіючих між собою елементів, мета діяльності яких спрямована на виконання завдань та функцій [2, с. 11]. Р.С. Мельник твердить, що система – це цілісний комплекс відмежованих, взаємопов'язаних та взаємодіючих один з одним елементів, який утворює особливу єдність із середовищем та є одночасно елементом системи більш високого порядку [3, с. 16-17]. Взаємодія, на думку О.О. Волобуєвої, це самостійна система, структурними елементами якої є взаємодіючі суб'єкти, відносини, що виникають у процесі їхньої спільної діяльності, об'єкти і мета спільної діяльності взаємодіючих суб'єктів [4, с. 185].

Окрема група науковців спрямувала зусилля на виокремлення характерних ознак взаємодії у сфері діяльності органів публічного управління. Зокрема, Р.Г. Беляков переконаний, що взаємодія полягає в узгодженні дій її суб'єктів за цілями, часом, місцем проведення, виконавцями і програмою; для взаємодії необхідна наявність не менше двох суб'єктів; під час взаємодії кожен із взаємодіючих суб'єктів (систем) діє в межах наданої йому законодавцем компетенції; суб'єктів взаємодії об'єднує мета щодо виконання спільних завдань [5, с. 121]. Взаємодія, на думку М.М. Бурбики, заснована на об'єктивно існуючих між державними органами взаємних зв'язках, ініціативі та зацікавленості сторін, узгоджена діяльність, що здійснюється у формі співробітництва, взаємної допомоги і підтримки за відсутності єдиного керівництва, у процесі якої забезпечується раціональне та комплексне вирішення загальних завдань щодо зміцнення законності [6, с. 23]. О.В. Колянко формулює ознаки взаємодії в публічному управлінні через її співвідношення із дефініцією «зв'язки з громадськістю», як процесу інформування громадськості про діяльність органу влади чи організації або установи, тобто рекламування своєї діяльності.

Разом з тим, взаємодія передбачає постійну співпрацю у вирішенні як значних, так і повсякденних питань, за якої обидві сторони діють відкрито та прозоро. А тому, висновує О.В. Колянко, при взаємодії, на відміну від «зв'язків з громадськістю», влада повинна шукати консенсус у відносинах та застосовувати для цього різноманітні механізми та форми [7, с. 119]. О.М. Шевчук висловлює аналогічну позицію, підкреслюючи, що взаємодія – це побудований на демократичних засадах, взаємний, узгоджений за часом, місцем і змістом зв'язок між не менш як двома суб'єктами, який передбачає диференціацію їх функцій та завдань, спрямований на досягнення певного визначеного результату з можливістю внесення пропозицій та впливу на прийняття рішень із конкретних питань [8, с. 127]. Г.В. Дворецька висновує, що об'єктивною основою соціальної взаємодії є спільність чи розбіжність інтересів, близьких або віддалених цілей, поглядів тощо [9, с. 35]. Отже, цілком очевидно, що характеристика напрямків взаємодії регіональних сервісних центрів МВС з іншими правоохоронними органами обумовлена потребою з'ясування мети та її значення в процесі здійснення такої взаємодії.

Думається, що забезпечення безпеки дорожнього руху виступає основним завданням, на досягнення якого спрямована спільна діяльність органів публічного управління. Іншими словами, в адміністративному праві взаємодія представлена у вигляді спільної діяльності суб'єктів

публічного управління, спрямованої на забезпечення адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, і система безпеки дорожнього руху в цьому контексті не є виключенням.

На підставі цього твердження можна зробити важливий для характеристики публічно-сервісної діяльності РСЦ МВС висновок про те, що, будучи заснованою на паритетності сторін, взаємодія є проявом рівного статусу учасників публічно-сервісних відносин, а метою взаємодії виступають адміністративно-правові відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

У цьому контексті, потребує уточнення позиція Є.В. Скрипи щодо розуміння транспортної безпеки, під якою вчений розуміє взаємодію суб'єктів забезпечення безпеки на автомобільному транспорті, як заснованої на нормах правових актів взаємоузгодженої та чітко організованої форми діяльності групи спеціально уповноважених суб'єктів щодо забезпечення автотранспортної безпеки, орієнтованої на досягнення загальноствановлених цілей, реалізовуваної шляхом здійснення комплексу спільних заходів, операцій та процедур [10, с. 65]. На нашу думку, у наведеному визначенні автором невдало сформульовано мету взаємодії суб'єктів забезпечення безпеки на автомобільному транспорті, оскільки вона, на думку автора, полягає у забезпеченні автотранспортної безпеки. Фактично йдеться про використання правової конструкції «забезпечення безпеки на автомобільному транспорті» одночасно як процесу та кінцевої мети діяльності відповідних суб'єктів.

Більш точним, на наш погляд, є визначення безпеки дорожнього руху в якості кінцевої мети взаємодії суб'єктів забезпечення транспортної безпеки. Такий висновок ґрунтується на аналізі деяких норм Закону України «Про автомобільний транспорт» (ст.ст. 18, 28, 34), відповідно до яких суб'єкти забезпечення транспортної безпеки зобов'язані виконувати комплекс організаційних, правових та технічних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху [11].

Отже чітке та однозначне розуміння порядку та напрямків взаємодії регіональних сервісних центрів МВС із правоохоронними органами у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, виступає важливою умовою дієвої реалізації адміністративно-правових відносин у вказаній сфері державного управління.

Отже, взаємодія регіональних сервісних центрів МВС з іншими суб'єктами публічного управління у сфері безпеки дорожнього руху являє собою врегульовану нормами адміністративного права систему публічно-сервісних правовідносин, спрямованих на реалізацію РСЦ МВС у співпраці з органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями спільних заходів, спрямованих на забезпечення прав і законних інтересів громадян, шляхом надання адміністративних та інших послуг у сфері безпеки дорожнього руху.

З'ясування поняття взаємодії у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху дає можливість перейти до наступного кроку наукового пошуку, пов'язаного із визначенням суб'єктів та напрямків співпраці з РСЦ МВС у сфері надання публічно-сервісних послуг.

Варто зауважити, що в питаннях взаємодії з суб'єктами надання адміністративних та інших послуг регіональні сервісні центри МВС репрезентують повноваження Головного сервісного центру. Зазначений висновок впливає з пункту 7 Положення про Головний сервісний центр МВС, відповідно до якого ГСЦ МВС здійснює свої повноваження як безпосередньо, так і через РСЦ МВС. Зокрема, ГСЦ МВС під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з центральними органами виконавчої влади, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також підприєм-

ствами, установами, організаціями. Крім того, відповідно до підпункту 31 пункту 4 цього ж Положення, ГСЦ МВС організовує взаємодію з фахівцями Експертної служби МВС, які беруть участь у проведенні державної реєстрації транспортних засобів у територіальних сервісних центрах МВС, та в межах компетенції здійснює контроль за їх діяльністю [12].

Нормативно-правові підстави взаємодії з територіальними органами МВС, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування з територіальними сервісними центрами МВС, як структурними підрозділами РСЦ МВС, також закріплені й наказом МВС України від 29.12.2015 № 1646 «Про затвердження Положення про територіальний сервісний центр МВС». Так, відповідно до розділу 2 коментованого наказу, ТСЦ МВС, з метою виконання покладених на них завдань та функцій, взаємодіють з фахівцями експертної служби МВС під час здійснення комплексу заходів із проведення державної реєстрації (перереєстрації) та зняття з обліку транспортних засобів [13]. Разом з цим слід констатувати, що роль регіональних сервісних центрів полягає у організації процесу та визначенні напрямків цієї взаємодії. Отже, спираючись на положення вищенаведених нормативно-правових актів, можемо зробити висновок, що повноваженнями щодо взаємодії з суб'єктами надання публічно-сервісних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху наділені усі територіальні органи МВС, включаючи ГСЦ, РСЦ та ТСЦ.

Водночас, зміст такої співпраці проявляється у різних напрямках. Зокрема, серед основних напрямків взаємодії сервісних центрів МВС з іншими суб'єктами надання публічно-сервісних послуг, професор С.О. Шатрава виділяє: а) взаємообмін інформацією про рівень надання публічних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху; б) здійснення сумісних заходів із правового навчання населення щодо надання публічних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху; в) проведення спільних навчань, нарад стосовно процедури надання публічних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху; г) спільне прогнозування, планування та координація спільних дій щодо реалізації процедури надання публічних послуг у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху [14, с. 25-26]. Характеризуючи напрямки співпраці сервісних центрів МВС з іншими суб'єктами надання публічно-сервісних послуг, визначені професором С.О. Шатравою, варто зауважити, що перелічені напрямки мають, переважно, допоміжний характер. Водночас, основний напрямок взаємодії регіональних сервісних центрів МВС із органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями пов'язаний із організацією надання публічно-сервісних послуг у сфері дорожнього руху.

Аналіз компетенції суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху, зазначених у розділі 2 Закону України «Про дорожній рух», дозволяє висновувати, що обов'язками щодо взаємодії у вказаній сфері державного управління наділені: Кабінет Міністрів України, органи влади АР Крим, центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та об'єднання громадян. Проте, враховуючи специфічний напрямок діяльності регіональних сервісних центрів МВС, який полягає в організації надання адміністративних та інших послуг, перелік суб'єктів взаємодії з РСЦ МВС представлений у вужчому форматі, у порівнянні з Законом України «Про дорожній рух» [15].

У цьому контексті доречним, на нашу думку, є застосування класифікаційних характеристик напрямків взаємодії, запропонованих О.В. Пчеліною, яка виокремлює:

– внутрішньовідомчу взаємодію, яка характерна для працівників одного або різних підрозділів одного відомства;

– міжвідомчу взаємодію, яка характерна для співпраці суб'єктів різних відомств [16, с. 15].

Уявляється, що взаємодія РСЦ МВС у рамках реалізації реєстраційно-дозвільних процедур є центральним напрямком співпраці, оскільки до процесу його здійснення залучаються як внутрішньо-, так і зовнішньовідомчі суб'єкти надання публічно-сервісних послуг.

Зокрема, одним із проявів вищевказаного напрямку взаємодії є спрямування діяльності ТСЦ МВС в процесі надання адміністративних послуг щодо обміну посвідчення водія Державним підприємством «Документ», що входить до сфери управління Державної міграційної служби та Центрами надання адміністративних послуг. Зокрема, відповідно до наказу МВС України від 06 травня 2022 року № 278 «Про затвердження Порядку взаємодії територіальних сервісних центрів МВС із державним підприємством, що належить до сфери управління Державної міграційної служби України, та центрами надання адміністративних послуг», взаємодія ТСЦ МВС та уповноважених суб'єктів під час надання ТСЦ МВС послуги з обміну посвідчення водія здійснюється шляхом реалізації узгоджених рішень, відповідно до яких уповноваженими суб'єктами вчинятимуться дії щодо:

– прийняття від фізичної особи, яка звертається за отриманням послуги з обміну посвідчення водія, заяви та документів, необхідних для її отримання відповідно до Положення про порядок видачі посвідчень водія;

– установа особи суб'єкта звернення відповідно до наданих документів, що посвідчують особу;

– передачі документів, необхідних для надання послуги з обміну посвідчення водія, до ТСЦ МВС засобами Єдиного державного реєстру МВС з додержанням вимог законодавства;

– друку та видачі суб'єкту звернення національного посвідчення водія на підставі відповідного рішення ТСЦ МВС або видачі суб'єкту звернення рішення ТСЦ МВС про відмову в наданні послуги з обміну посвідчення водія із зазначенням підстав для такої відмови [17].

Разом з тим, організація здійснення та контроль за здійсненням територіальними сервісними центрами МВС послуги з обміну посвідчення водія покладається на регіональні сервісні центри МВС. Останні вчиняють низку організаційних дій щодо забезпечення процесу обміну та видачі посвідчення водія, а саме:

– приймають від суб'єктів взаємодії, зазначених у коментованому наказі, документи на право надання адміністративних та інших послуг;

– протягом 30 календарних днів із дня отримання повідомлення від уповноваженого суб'єкта про намір прийняти узгоджене рішення готує його проєкт у двох примірниках, які з метою підписання надсилає на адресу уповноваженого суб'єкта.

Також, відповідно до пункту 35 Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1993 р. № 340 [18], регіональні сервісні центри МВС реалізують низку контрольних повноважень в процесі взаємодії ТСЦ МВС із суб'єктами надання адміністративних послуг. Зокрема, РСЦ МВС у разі встановлення факту оформлення та видачі посвідчення водія з порушенням вимог цього Положення чи інших нормативно-правових актів або на підставі підроблених чи фіктивних документів регіональний сервісний центр МВС, структурним підрозділом якого є територіальний сервісний центр МВС, що видав таке посвідчення водія, проводить службове розслідування, за результатами якого складається висновок про анулювання посвідчення водія в чотирьох примірниках.

Таким чином, співпраця регіональних сервісних центрів МВС з ДП «Документ», що входить до сфери управління ДМС та Центрами надання адміністративних послуг

реалізується шляхом делегування сервісними центрами МВС низки повноважень у сфері надання адміністративних послуг, а саме:

- обміну старого посвідчення водія на нове;
- відновлення посвідчення водія у зв'язку з втратою чи викраденням;
- обміну посвідчення водія у зв'язку зі зміною особистих даних власника;
- реєстрації нового транспортного засобу (без огляду експерта);
- перереєстрації транспортного засобу у зв'язку зі зміною анкетних даних власника (без огляду експерта);
- реєстрації газобалонного обладнання;
- вибракування транспортних засобів [19].

Органи Державної міграційної служби приймають заяви на обмін посвідчення водія, направляють їх для перевірки в ТСЦ МВС, для друку в держпідприємстві «Документ» і видають запитувачам адміністративні послуги нове посвідчення водія. За статистикою, послуга щодо обміну посвідчення є однією з найбільш затребуваних, особливо в період воєнного стану. Минулого року нею скористалися понад 500 тис. громадян, а з початку цього року – більш як 150 тис. громадян [20].

Висновки. Спираючись на вищевказаний критерій, до числа суб'єктів взаємодії з РСЦ МВС щодо організації надання адміністративних та інших послуг нами віднесено: 1) За напрямком внутрішньовідомчої взаємодії: а) органи, що входять до сфери управління МВС, а саме: Державна міграційна служба; Експертна служба МВС; Національна поліція; заклади вищої освіти МВС; 2) За напрямком міжвідомчої взаємодії: а) Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, а також центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується цим Міністерством; б) Центри надання адміністративних послуг, як постійно діючі робочі органи органів місцевого самоврядування або місцевих державних

адміністрацій; в) суб'єкти господарювання у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Визначення суб'єктів взаємодії з регіональними сервісними центрами МВС дало змогу сформуванню та охарактеризувати основні напрямки взаємодії РСЦ МВС, до числа яких відноситься: а) взаємодія у сфері здійснення реєстраційно-дозвільних процедур; б) взаємодія у сфері організації діяльності з перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом; в) взаємодія у сфері провадження торговельної діяльності щодо оптової та роздрібно-торгівлі автотранспортними засобами; г) освітньо-професійна взаємодія з закладами вищої освіти МВС.

При цьому слід уточнити, що основним критерієм формування переліку послуг, переданих до відання Держпідприємства «Документ» Державної міграційної служби та Центрів надання адміністративних послуг, слугує відсутність потреби здійснення фахівцем Експертної служби МВС огляду транспортного засобу та перевірки ідентифікаційних номерів складових частин на відповідність інформації, зазначеної у документі про реєстрацію транспортного засобу. Думається, що скасування цієї процедури, за умови запровадження в Україні обов'язкового технічного контролю для усіх категорій транспортних засобів, дозволить розширити перелік адміністративних та інших послуг, право надання яких віднесено до компетенції ДМС та ЦНАП.

Перспективи подальших розвідок полягають у доцільності врахування висновків цього дослідження в процесі підготовки Типового положення про регіональний сервісний центр МВС, мета якого полягає у нормативному закріпленні адміністративно-правового статусу РСЦ МВС як територіальних органів з надання сервісних послуг МВС, підвищенні ефективності виконання покладених на них завдань, функцій та повноважень щодо надання публічно-сервісних послуг МВС у сфері безпеки дорожнього руху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 року: постанова Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2020 р. № 1287. *Офіційний вісник України*. 2021. № 1. Ст. 49.
2. Коваленко І.І. Вступ до системного аналізу: навч. посіб. / І.І. Коваленко, П.І. Бідюк, О.П. Гожий. Миколаїв: МДГУ ім. Петра Могили, 2004. 148 с.
3. Мельник Р.С. Система адміністративного права України: моногр. / Р.С. Мельник. Харків: ХНУВС, 2010. 398.
4. Волобуєва О.О. Взаємодія слідчого з фахівцями під час збору інформації про особу, що скоїла злочин: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2006. 241 с.
5. Беляков Р.Г. Адміністративно-правові засади діяльності управління боротьби з кіберзлочинністю МВС України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2015. 198 с.
6. Бурбіка, М.М. Міжнародний досвід адміністративно-правового забезпечення взаємодії правоохоронних органів. *Наука і правоохорона*. 2013. 2(20). С. 21-25.
7. Колянюк О.В. Взаємодія органів державного управління і місцевого самоврядування з громадськістю. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 65. С. 116-122.
8. Шевчук О.М. Взаємодія та координація органів державної влади щодо забезпечення державного контролю у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. № 8. С. 126-129.
9. Дворецька Г.В. Соціологія: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 472 с.
10. Скрипа С.В. Взаємодія суб'єктів забезпечення безпеки на автомобільному транспорті. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2018. № 35(1). С. 65-68.
11. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001 № 2344-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 22. Ст. 105.
12. Про затвердження Положення про Головний сервісний центр МВС України: наказ МВС України від 07 листопада 2015 року № 1393 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 26 листопада 2018 року № 955). *Офіційний сайт Головного сервісного центру МВС*. URL: <https://hsc.gov.ua/wp-content/uploads/2019/02/Polozhennya-GSTS.pdf>.
13. Про затвердження Положення про територіальний сервісний центр МВС: наказ МВС України від 29.12.2015 № 1646. *Офіційний вісник України*. 2016. № 12. Ст. 526.
14. Шатрава С.О. Адміністративно-правові інструменти взаємодії сервісних центрів МВС з іншими правоохоронними органами. *Права і безпека*. 2022. № 2 (85). С. 21-28.
15. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Ст. 338.
16. Пчеліна О.В. Теоретичні засади формування та реалізації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2017. 516 с.
17. Про затвердження Порядку взаємодії територіальних сервісних центрів МВС із державним підприємством, що належить до сфери управління Державної міграційної служби України, та центрами надання адміністративних послуг: наказ МВС України від 06.05.2022 № 278. *Офіційний вісник України*. 2022. № 40. Ст. 2206.
18. Про затвердження Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами: постанова Кабінету Міністрів України від 08.05.1993 № 340. *База даних «Законодавство України». Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/340-93-%D0%BF>.
19. Головний сервісний центр МВС. Офіційний сайт. URL: <https://hsc.gov.ua/>.
20. МВС: Обміняти посвідчення водія можна буде у підрозділах ДП «Документ», що входить до сфери управління ДМС. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/obmynati-posvidchennya-vodiya-mozhna-bude-u-teritorialnih-pidrozdilakh-dms>.